

§ 428

Kaupunkipyöräpalvelun laajentamisen hankesuunnitelma

HEL 2018-002575 T 00 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä kaupunkipyöräpalvelun laajentamista koskevan hankesuunnitelman liikenneliikelaitoksen johtokunnan 31.5.2018 tekemän tarkistetun esityksen mukaisesti siten, että

- kaupunkipyöräverkostoa laajennetaan hankesuunnitelmassa esitetyn vaihtoehdon B mukaisesti
- kaupungin vuosittainen rahoitus esitetylle kaupunkipyöräjärjestelmän laajennukselle on enintään 1 milj. euroa eli yhteensä 7,5 milj. euroa koko sopimuskaudella 2018-2025.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Tarkistettu hankesuunnitelma 31.5.2018

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Kaupunkipyöräpalvelu perustuu Helsingin kaupungin pyöräilynedistämissohjelman 2014 linjauksiin ja maaliskuussa 2014 hyväksytyyn hankesuunnitelmaan. Hankinta kilpailutettiin vuonna 2015. Kaupunkipyöräpalvelusta (laitteet, ylläpito ja asiakaspalvelu) vastaa Citybike Finland Oy. Palvelu rahoitetaan käyttäjämaksuilla ja kaupungin rahoituksella. Helsingin kaupunki rahoittaa palvelua enintään 2 milj. eurolla vuodessa.

Kaupunkipyöräpalvelu otettiin käyttöön vuonna 2016. Vuonna 2018 Helsingissä on 150 kaupunkipyöräasemaa ja 1500 pyörää. Käyttäjätuloja liikenneliikelaitos (HKL) sai vuonna 2017 noin 1 milj. euroa. Palvelun kustannus kaupungille vuonna 2017 oli 1,3 milj. euroa vuodessa ja HKL:n toimittajalle maksama laatubonus 40 000 euroa. Kaupungin tukea tarvittiin maksutulojen jälkeen 0,3 milj. euroa vuonna 2017.

Vuonna 2018 koko kauden käyttömaksu on 30 euroa. Käyttäjän on mahdollista samalla maksulla ja asiakkuudella käyttää myös Espoon kaupunkipyöräpalvelua. Espoossa on kesällä 2018 yhteensä 105 pyöräasemaa ja 700 pyörää.

Kaupunkipyöräjärjestelmän laajentaminen on ollut esillä eri yhteyksissä. Vuoden 2018 talousarvio ja vuosien 2018-2020 taloussuunnitelma sisältävät talousarvioneuvotteluissa sovitun 0,5 milj. euron vuotuisen lisämäärärahan HKL:lle kaupunkipyöräjärjestelmän laajentamiseen. Määräraha on tarkoitettu jatkolaajentamisen suunnitteluun. Lisämääräraha huomioiden talousarviossa 2018 on varattu yhteensä 1,3 milj. euroa kaupunkipyöräpalvelun rahoittamiseen kohdassa ”3 10 06 Tuki Liikenneliikelaitokselle”.

Kaupunginvaltuusto on 17.1.2018 § 13 käsitellyt valtuutettu Paavo Arhinmäen valtuustoaloitteen, jossa esitettiin kaupunkipyöräjärjestelmän ulottamista kattamaan koko Helsingin alueen. Vastauksessa todettiin mm., että ”HKL on aloittanut laajennuksen tarveselvityksen tekemisen yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Tarveselvityksen perusteella arvioidaan hankesuunnittelun käynnistämisen edellytyksiä vuoden 2018 aikana. HKL selvittää parhaillaan myös, miten mahdollinen laajentaminen voitaisiin toteuttaa julkisia hankintoja koskevan sääntelyn puitteissa nykyisen palvelun laajenuksena taikka nykyisen kaupunkipyöräpalvelun kanssa yhteensopivana palveluna.”

Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys

Liikenneliikelaitoksen johtokunta esitti 5.4.2018 kaupunkipyöräpalvelun laajentamista koskevan hankesuunnitelman hyväksymistä. Esityksessä laajennus olisi käsittänyt noin 70 uutta pyöräasemaa ainakin Pitäjänmäen ja Herttoniemen alueelle hankesuunnitelman vaihtoehdon B mukaisesti. Laajennuksen kustannusarvioksi todettiin enintään 7 milj. euroa sopimuskaudelle 2019-2025 sekä mahdollinen 0,5 milj. euron kustannus kaudelle 2018, mikäli laajennuksen ensimmäisiä alueita ehditään tehdä kauden 2018 aikana. Tähän kustannusarvioon sisältyi alustavasti 80 uutta pyöräasemaa ja 800 pyörää.

HKL:n ja kaupunkipyöräjärjestelmän toimittajan välisissä hankintaneuvotteluissa pyöräasemien ja pyörien määrää on tarkistettu, minkä joh-

dosta liikenneliikelaitoksen johtokunta on 31.5.2018 tehnyt uuden esityksen kaupunkipyöräpalvelun laajentamisesta.

Johtokunnan esitys on päätöshistoriassa. Tarkistettu hankesuunnitelma on liitteenä 1.

Hankesuunnitelman sisällöstä

Hankesuunnitelmassa on tarkasteltu kaupunkipyöräverkoston laajentamista kahden eri mallin kautta. Molemmissa malleissa lähtökohtana on noin 88 pyöräaseman lisäys. Tarkastelussa on arvioitu soveltuvia alueellisia laajennussuuntia ja niiden potentiaalia mm. kaupunkirakenteen kannalta ja osana jo toteutettua kaupunkipyöräverkostoa.

Liikenneliikelaitoksen johtokunta esittää, että laajennus tehdään lännessä Pitäjänmäen alueelle ja idässä metroradan varrelle ainakin Itäkeskuksen ympäristöön asti. Tarkat alueet ja asemamäärä määrittyvät palvelun toteutussuunnitteluvaiheessa vuorovaikutuksessa kaupunkilaisten kanssa. Tavoitteena on palvella tiiviitä keskittymiä ja merkittävimpiä reittejä, esim. joukkoliikenneasemien ympäristössä. Osa uusista asemista sijoitetaan myös nykyisen kaupunkipyöräverkoston alueelle, jotta taataan palvelutaso ja kapasiteetti suosituimmilla asemilla.

Kustannukset ja aikataulu

Kaupunkipyöräpalvelun laajennuksen kustannuksiksi on arvioitu enintään 1 milj. euroa vuodessa eli yhteensä 7 milj. euroa koko sopimuskaudella vuosina 2019-2025. Tämä kustannus käsittää alustavasti 88 uutta pyöräasemaa ja 880 pyörää. Palvelun laajennuksen myötä kaupungin vuosittainen rahoitus tulisi olemaan nykyinen rahoitus huomioiden enintään 2,3 milj. euroa (ilman alv). HKL:n toimittajalle maksetaan bonuksia samojen periaatteiden mukaan kuin nykyisessä sopimuksessa. Maksettavan mahdollisen laatubonuksen suuruus on nykyisin enintään 0,25 milj. euroa. Enimmäismäärä skaalautuu samassa suhteessa kuin palvelu laajenee eli 1,587 kertaiseksi.

Järjestelmän laajentamisen on arvioitu lisäävän käyttö- ja kausimaksutuloja noin 15 %. Käyttömaksut eivät, mm. liikkujien tiheys, jo rekisteröityneiden käyttäjien määrä ja tyypillinen matka-aika huomioon ottaen, lisäännä samassa suhteessa kuin palvelu ja siihen liittyvät palvelumaksut lisääntyvät (noin 45 %). Maksutuloja on arvioitu olevan yhteensä noin 1,2 milj. euroa vuodessa. Käyttömaksutuloihin vaikuttavat käyttäjämäärä ja käyttäjämaksujen taso, josta tehdään päätös vuosittain liikenneliikelaitoksen johtokunnassa.

Maksutulot huomioiden kaupunkipyöräpalvelun laajentamisesta arvioidaan koituvan kaupungille noin 1,1-1,5 milj. euron nettomeno riippuen

palveluntuottajalle maksettavan laatubonuksen suuruudesta. HKL las-
kuttaa nettomenon kaupungin suoran tuen kautta kaupungilta. Tästä
arvioidaan seuraavan enintään 0,2 milj. euron korotusvaikutus talousar-
vion 2018 mukaiseen HKL:lle maksettavaan suoraan tukeen vuodesta
2019 alkaen.

Esitetyssä laajuudessaan uusi verkosto olisi käytössä aikaisintaan kau-
della 2019.

Jatkotoimenpiteet

HKL jatkaa suunnittelua ja hankintaa hankesuunnitelman mukaisesti.
Vaihtoehdot hankinnan toteuttamistavaksi ovat selvitysvaiheessa. Han-
kintapäätös viedään liikenneliikelaitoksen johtokunnan käsiteltäväksi.

Liikenneliikelaitoksen johtokunta kehotti 5.4.2018 HKL:ää jatkamaan
valmistelua niin, että syksyn budjettineuvotteluihin mennessä on käytet-
tävässä tieto siitä, miten laajennus olisi toteutettavissa koko kaupunkiin
markkinahintatasoisesti. Em. mukaisesti HKL laatii syksyyn mennessä
tarveselvityksen kaupunkipyöräjärjestelmän laajentamisesta koko kau-
pungin kattavaksi. Koko Helsingin kattava kaupunkipyöräjärjestelmä
tarkoittaisi noin 200 uutta asemaa nykyisten 150:n lisäksi. Tarveselvi-
tyksen perusteella arvioidaan hankesuunnittelun käynnistämisen edel-
lytyksiä vuoden 2018 aikana.

Hankkeen arviointi

Kaupunkipyöräasemien toteuttaminen uusille alueille liikenneliikelaitok-
sen esittämän mukaisesti on perusteltua kaupunkipyöräjärjestelmän
palvelutason parantamiseksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Tarkistettu hankesuunnitelma 31.5.2018

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

HKL

11.06.2018

Asia/13

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 05.04.2018 § 50

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki PL 1
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566